

שנה
שמינית

קובץ

האור לחיים

מאמרים ושיחות
מין ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

פרשת מטות-מסעי תשפ"ה

אמנת השבת

ר"ת	צאת השבת	הדלקת נרות	י-ם
21:10	20:15	* 19:25	ת"א
21:07	20:14	19:23	חיפה
21:11	20:17	19:26	ב"ש
21:07	20:14	19:24	
* לנוהגים 40 דק': 19:05			

להארות או הערות, ניתן לפנות
orhachaim4@gmail.com

דיסקים של שיעורי הרב ניתן להשיג
במשרדי אור החיים - 02-5000455

בס"ד ניתן לשמוע את השיעורים בשידור חי
בימים שלישי וחמישי בין השעות 21:00-22:00
קול הדף - 02-6400000
orhachaim.co.il

המעוניינים לסייע בהדפסת החוברת לשם זיכוי הרבים,
או להקדיש את העלון לרפואה, להצלחה, או לעילוי נשמה וכדו',
יוכלו לפנות באמצעות מייל:

orhachaim4@gmail.com
02-5380014 02-5000455 או בטלפון:
052-7129793

יוצא לאור ע"י "מכון אור החיים"
רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים

תוכן עניינים

פרשת מטות-מסעי תשפ"ה

חלק מהמאמרים נלקטו מתוך הספר "משכני אהרית" - חומש במדבר

1 שכר השומר על דיבורו

פרשה למעשה:

7 עשה בשמחה ולא איחר

10 מוות וחיים ביד הלשון

13 ברכת השלום

17 מסעות החיים

21 הכל טוב

שכר השומר על דיבורו

"וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה" (בראשית ב, ז),
ומתרגם אונקלוס: "לרוח ממללא".

נשמת החיים שהקב"ה נפח באדם
בבריאתו היא כוח הדיבור שניתן בו.

משום כך, יש
לשמור ביותר על
הדיבור. זהו דבר
יקר שמוכרח
להיות שמור באופן
מיוחד!

בתחילת דרכו,
היה ה"בעל שם
טוב" הקדוש
נסתר מעיני כל,
רק אשתו הרבנית
הכירה בצדקותו.

גיסו, שהיה אב בית דין חשוב, אמר
לו ללכת ולחפש לעצמו עבודה
פשוטה, שהרי אין בו תורה ואין
בו מעלות מיוחדות... יצאו ה"בעל
שם טוב" וזוגתו מהעיירה והחלו
מתגלגלים בגלות, כשהם סובלים

אִישׁ כִּי יִדַּר נָדָר לָהּ אוֹ הַשְׁבַּע שְׁבָעָה
לְאָסֹר אֶסֶר עַל נַפְשׁוֹ, לֹא יַחַל דְּבָרוֹ
כָּכָל הַיָּצֵא מִפִּי יַעֲשֶׂה (במדבר ל, ג).

הגאון הקדוש המקובל, רבי חיים
ויטאל זצ"ל, היה דורש פסוק זה כך:

"לא יחל דברו" -

אדם השומר את
פיו ולא מחלל את
דיברו ומזלזל בו,
זוכה ש"ככל היוצא

מפיו יעשה" -

הקב"ה נותן כוח
בפיו ומקיים ועושה
את דבריו.

כוח הדיבור שניתן
לאדם הוא קדוש

ויקר ביותר. פיו הוא כלי שרת
לבורא יתברך! בכוח הדיבור העולם
מתקיים, כמאמר הכתוב (תהלים סח,
יב): "ה' יִתֵּן אֱמֹר הַמְּבַשְׂרוֹת צָבָא
רָב".

עיקרו של האדם הוא כוח הדיבור.
בבריאת האדם אומרת התורה:

"כוח הדיבור"

שניתן לאדם

הוא קדוש ויקר

ביותר"

מתלאות וממצוקות הדרכים.

הגיע ערב פסח, והרב הרגיע את הרבנית החוששת, באומרו כי ה' ידאג להם ברוב טובו לצורכי החג. הם שמו מבטחם בבורא העולם וחיפשו מקום לשהות בו בימי החג. הגיעו לכפר נידח ופנו לעבר בית הכנסת. הרבנית יושבה בעזרת הנשים עם המטלטלין, והרב ששה בבית המדרש ועסק בתורה ובתפילה.

לאחר תפילת מנחה ניגש אחד מבני המקום, שהיה תלמיד חכם ועשיר מופלג, אל האורח הזר והתעניין בשלומו. הוא שאלו למקום שהותו, ורבי ישראל סיפר לו כי הוא וזוגתו שוהים בבית הכנסת ושם יחגגו את ימי החג...

העשיר הזמינו ברוחב לב לשהות

בביתו רחב הידיים, ואשת הגביר הגיעה לעזרת הנשים והזמינה את אשת האורח הזר.

בליל הסדר הסבו סביב שולחנו המהודר של בעל הבית אורחים רבים, ביניהם תלמידי חכמים מופלגים ויראי שמים.

לאחר גמר הסעודה, כאשר פנו המוזמנים לביתם, ישב ה"בעל שם טוב" כשכולו יוקד באור של קדושה, ושכינה שורה עליו.

בעל הבית ביקש ממנו שישמיע לפניו מעט חידושי תורה - אך ה"בעל שם טוב" השיבו, כי אין לו חידושים ופלפולים, מ"מ, כיון שכל המרבה לספר ביציאת מצרים - הרי זה משובח, יכול הוא לספר מעט מספורי יציאת מצרים...

ואז החל באמירת חידושים שלא

להצלחת
מקסים בן פרוחה

שמעתם אוזן מעולם... הוא הוסיף
ביאורים מתובלים בענייני קבלה,
ובעל הבית חש כי אין זה כי אם איש
אלוקים קדוש.

הם ישבו ולמדו במשך כל הלילה עד
שהאיר השחר, אז טבלו והלכו לבית
הכנסת.

ה"בעל שם טוב" פנה לשבת בשקט
בקצה בית הכנסת וללמוד, וביקש
ממארחו שלא יספר אודותיו לאיש.

גם בליל החג השני ביקשו בעל
הבית להוסיף מחידושיו, וה"בעל
שם טוב" חידש ביאורים נפלאים
ומאירים מאין כמותם...

במוצאי יום טוב הודה ה"בעל
שם טוב" לבעל הבית ונפרד ממנו
בהכרת הטוב, אך הגביר מיאן
לשולחו וביקשו שיתארח בביתו עד
תום שמונת ימי החג.

לאחר גמר הפסח סיפר ה"בעל שם
טוב" לבעל הבית, כי לו ולאשתו לא
היה מקום לשהות בו בחג, אך הם
התחזקו בכיטחון, ואכן, ה' זימן להם
את מארחם טוב הלב...

כאות הכרת טובה הוא הציע לבעל
הבית לבקש ממנו דבר ישועה, והוא
יתפלל מעומק ליבו עד שבעל הבית
יזכה להיוושע.

בעל הבית השיבו, כי ה' בירכו
בעושר ובשמחה, וברוך ה' לא חסר
לו מאומה.

הבעל שם טוב הפציר בו, והוא נענה,
כי יש דבר אחד שנפקד ממנו - הוא
ורעייתו חשוכי בנים, אך לא ניתן
להושיעם...

הרגיעו הבעל שם טוב ואמר שירבה
להתפלל עליהם, ובעזרת ה' הם
ייוושעו.

אך המארח לא התנחם וסיפר, כי
הוא חסיד נלהב של צדיק מפורסם
שכל ברכותיו מתקיימות במלואן,
ובכל פעם שהולך אל רבו מבקשת
ממנו אשתו כי יבקש מהרב ברכה
לזרע של קיימא, אך מעולם הרב
לא בירכו מפורשות, אלא רק אמר:
"תצליחו, ה' יעזור לכם".

טרם יצא אל רבו בפעם האחרונה
הפצירה בו אשתו, כי לא יצא מבית

יפקד בבן, הוא הבטיחו כי יבוא להשתתף בשמחתו וביקשו לקרוא לבנו על שמו...

לפתע החל ה"בעל שם טוב" לרקוד ולשמוח.

תמה בעל הבית לפשר השמחה, והאורח סיפר כי זה עתה התבשר בבשורה טובה: בשמים נגזר כי ה"בעל שם טוב" איבד את חלקו בעולם הבא!

והוא הסביר את דבריו:

רבו של בעל הבית גזר שלא יהיה לו בנים, אך הוא גזר להיפך. ומאחר ושניהם צדיקים, בשמים בדקו גזירת מי מהם תתקיים.

הוחלט בשמים כי אותו רב, אשר מקפיד שלא לשנות את דיבורו, גזירתו תתקיים - ונבדקו מי מהם נדר ולא קיים, או האם הם שמרו את הדיבור ולא חיללו אף פעם - נמצא אצל הצדיק השני מספר פעמים שנדר נדרים ולא התירם, ועבר על נדרו... - על כן הותרה גזירתו למען קיום גזירת הבעל שם טוב.

רבו עד שיקבל הבטחה שייזכה בשנה זו לבן...

ואכן, לאחר ששהה בבית רבו כשבוע ימים, ניגש הוא להיפרד מרבו וביקש ברכה להיפקד בבנים, אך רבו השיבו כהרגלו, כי ה' יהיה בעזרם.

הוא עשה כעצת אשתו והפציר ברב שיבטיחו ויגזור שבשנה זו יזכה הוא להיפקד בבנים.

אך הרב השיבו בכעס ובתמיהה: "עשית אותי חס ושלום כאלו-ה?! אני גוזר עליך שלא יהיו לך בנים לעולם!"

בעל הבית סיפר בעצב ל"בעל שם טוב", כי מאז הוא לא הולך אל רבו כדי שיברכו בדבר זה - וכיון שכשצדיק גוזר הקב"ה מקיים - כבר נגזרה גזירה, ואינו יכול להיפקד לעולם...

להפתעת המארח, פנה אליו ה"בעל שם טוב" בחיוך, והבהירו כי בזכות החסד שעשה עימו ואירחו בימי החג, הוא גוזר ומבטיחו כי השנה

נאנח ה"בעל שם טוב" ואמר, כי
 כעת ימשיך לעבוד את בוראו גם
 לשם שכר בעולם הבא...

אך כיון שה"בעל שם טוב" גזר
 ביודעו כי הוא סותר את גזירת הרב
 הצדיק, איבד הוא בכך את חלקו
 לעולם הבא.

מסופר על הגאון מוילנא זצ"ל,
 שבחג הסוכות היה רגיל ללמוד
 בסוכתו.

אנשי עירו היו מגיעים אליו,
 מקיימים מצוות הקבלת פני רבו
 ברגל ומברכים אותו בברכת
 "מועדים לשמחה".

הרב היה תמיד מקבל כל אדם בסבר
 פנים יפות, באהבה ובידידות.

פעם אחת היה הגר"א עסוק וטרוד
 מאוד בלימודו, עד כדי כך שלא שם
 לב לאחד האנשים שבאו לקדם את
 פניו.

אותו אדם נפגע וחשב שהגר"א

המארח החל לבכות על כי גרם
 לדבר זה, וה"בעל שם טוב" הבהיר
 כי בכך גרם לו לטובה עצומה -
 שהרי עד עתה עבד את ה' ביודעו
 שיקבל שכר בעולם הבא, ובכך לא
 היו כל מעשיו לשם שמים באופן
 מוחלט - אבל כעת, יזכה הוא לעבוד
 את בוראו רק מאהבתו אותו, ללא
 ציפייה לתמורה...

באומרו כך, יצאה בת קול משמים
 והכריזה, שכיון שה"בעל שם טוב"
 קיבל עליו גזירת שמים בצורה זאת,
 והוכיח את דאגתו לכבוד השכינה
 ואת רצונו לשמח את ה', מזומן הוא
 לחיי העולם הבא...

"בחברת הביטוח של הגאון מוילנא",
ענה להם אותו אדם בשמחה,
"ברכותיו אינן שוות ריקם!".

אותו אדם אכן זכה להאריך ימים.
כשהגיע לגיל תשעים ושמונה שנים
פחות חודשיים, חלה ונפל למשכב
על מטתו...

כל ימיו הוא לא הסכים שיזמינו
לו רופא, בטענה שהגר"א בירכו
לאריכות ימים בבריאות איתנה -
ואף הפעם לא השתכנע להפצרות
בני ביתו, ולא הסכים שרופא יראה
אותו, "נשארו לי עוד שנתיים
וחודשיים לחיות, אל תדאגו, יש לי
תעודת ביטוח מהגר"א. אני מאמין
בה באמונה שלימה שהיא תתקיים",
טען באוזני בני ביתו המודאגים.

לאחר כמה ימים התרפא אותו אדם
מחוליו וחזר להתהלך כבריא. ביום
הולדתו בגיל מאה שנה בדיוק נפטר
בשיבה טובה, כפי שברכו הגר"א.

מקפיד עליו, וביקש מאחד מבני
ביתו של הגר"א לשאול אם חלילה
וחס פגע או הזיק לרב ולכן אינו
מתייחס אליו...

ניגש הלה אל הרב ושאלו האם
מקפיד על פלוני?

"חס ושלום", ענה הגר"א, "מדוע
אקפיד עליו? פשוט הייתי עסוק
וטרוד בסוגיה חמורה ולא שמתי
לב אליו", ביקש הגר"א להזמין
את אותו אדם, התנצל בפניו וברכו
שיחיה עד גיל מאה שנה.

שמח אותו אדם שמחה גדולה
ועצומה ועשה מסיבה גדולה בביתו.
"עשיתי תעודת ביטוח חיים עד גיל
מאה שנה", טען בשמחה בפני כל
קרוביו.

כולם התעניינו ושאלו בסקרנות
באיזה חברת ביטוח הוא חתם, אולי
גם הם יעשו כמוהו.

עשה בשמחה ולא איחר

וארוכות, על ידי דחיית הנקמה במדיין, שהרי יש בידו הבטחה של הקב"ה, שלא ייפטר מן העולם כל עוד לא נעשתה הנקמה.

ניתן לחדד את הדברים על ידי משל: שר אחד של המלך נכשל במעשים לא הגונים והתחייב מיתה למלכות. גזר עליו המלך שיהרגוהו בתלייה. חוק של מוסריות נהוג אצל אומות רבות, שכאשר עומדים להוציא אדם להורג, שואלים אותו מה משאלתו האחרונה בחיים, וממלאים משאלה זו.

השר הנ"ל ביקש, שיתנו לו בקבוק של יין מסויים, ושלא יהרגוהו עד שיסיים לשתות את היין.

וַיִּדְבֹּר מֹשֶׁה אֶל הָעָם לֵאמֹר הִחָלְצוּ מֵאֲתֶכֶם אַנְשִׁים לַצָּבָא וַיְהִיו עַל מִדְיָן לְתֵת נִקְמַת ה' בְּמִדְיָן (במדבר לא, ג).

פירש רש"י: "אף על פי ששמע שמיתתו תלויה בדבר, עשה בשמחה ולא איחר".

ציווי זה שציווה משה רבינו את העם, היה מחמת דברי ה' אל משה (שם ב): "נָקַם נִקְמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵת הַמִּדְיָנִים אַחֲרֵי תֹאסֵף אֶל עַמֶּיךָ".

הקב"ה תלה את מיתת משה רבינו בנקמת מדיין - בתחילה "נקום נקמת בני ישראל", ורק לאחר מכן "תאסף אל עמך".

אם כן, משה רבינו יכול היה להוסיף לעצמו עוד שנות חיים רבות

לעילוי נשמת

נעמי נג'יה בת בת-שבע ז"ל

נהנה המלך מחכמת השר, ומהרעיון שהגה כדי להציל את עצמו, ואמר: "אכן, אין אפשרות למלא משאלתו האחרונה, ופטור הוא מן המיתה".

הקב"ה, בכבודו ובעצמו, אומר למשה רבינו שלא ייקחנו מן העולם בטרם ינקום את נקמת בני ישראל מאת המדיינים. בלא נקמת מדיין לא יתקיים "האסף אל עמיק".

יש למשה רבינו הזדמנות פז שאין כמותה, וכבר נאמר (איוב ב, ד) "וְכָל אֲשֶׁר לֹאִישׁ יִתֵּן בְּעַד נַפְשׁוֹ" – משה רבינו יכול לקיים את הציווי בעוד עשר או עשרים שנה – ובכל הזמן הארוך הזה יוכל להמשיך לחיות. אדם יודע שכלו ימיו, ופתאום

הסכים המלך לבקשתו, והבטיח לו: "לא נהרוג אותך עד שתסיים לשתות את היין שבבקבוק הזה."

השר, שפיקח היה, לקח את הבקבוק, והניח לו ליפול מידו. נשבר הבקבוק, ונשפכה תכולתו.

הביאו לו בקבוק אחר, וזירזו אותו לשתות את היין כדי שיוכלו להוציאו להורג, אך השר אמר: "אדוני המלך, המשאלה שלי היתה שאשתה את היין שבבקבוק המסויים ההוא, ומאחר ונשפך ואין אני יכול לשתותו, אין אפשרות למלא את משאלתי האחרונה, והמלך הבטיח שלא יהרגוני טרם מילוי משאלתי זו..."

השיעור השבועי

של מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ימי שלישי

ימי המישי

ביאורים נפלאים על פרשת השבוע

שיעור מוסר

בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים

orhachaim.co.il

ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000 שלוחה 9

מתברר לו שיש אפשרות לקבל אורכה ולזכות לחיים, כלום לא יקפוץ על ההזדמנות!?

בנקמת מדיין, לא רצו ללכת, עד שנמסרו על כורחן". לא מרצונם באו למלחמה, אלא משה רבינו כפה זאת עליהם.

עד כדי כך!

למה? מדוע לא ניצל משה רבינו את ההזדמנות הפלאית להציל את חיינו?

משה רבינו חפץ לעשות את רצון הבורא יתברך, שהרי זו כל מגמתו, וזאת כל תכלית הבריאה.

'האם ישאר בעולם הזה או בעולם הבא' - לשאלה הזו אין שום משמעות מול התכלית הנשגבה, שהרי כל מטרת היות האדם בעולם היא כדי לעשות את רצון הבורא.

אך מה עושה משה רבינו?

הוא ממחר ומזרז את העם לבוא לנקום את נקמת ה' במדיינים: "וַיִּדְבֹּר מֹשֶׁה אֶל הָעָם לֵאמֹר הִתְקַלְצוּ מֵאִתְּכֶם אֲנָשִׁים לְצָבָא, וַיְהִיו עַל מִדְיָן לָתֵת נִקְמַת ה' בְּמִדְיָן" (במדבר לא, ג).

בני ישראל, ששמעו שמיתת משה רבינו תלויה בנקמת מדיין, סירבו לבוא למלחמה.

הפסוק אומר (שם ה): "וַיִּמְסְרוּ מַאֲלָפִי יִשְׂרָאֵל אֶלָּף לַמָּטָה" ומבאר רש"י: "משמעו שמיתת משה תלויה

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה

זיווג הגון, רפואה שלימה

או להבדיל, לעילוי נשמה

לפרטים: 02-5000455

orhachaim4@gmail.com

מוזות וחיים ביד הלשון

שחור, ועל אף שניסה לגרשו בכל דרך לא אבה הכלב להתרחק. היו מכים אותו, אבל תמיד הוא חזר לסביבתו של הרב.

בצר לו פנה הרב לאחד מגאוני הדור ושאלו לפשר הדבר. חקר הגאון האם היה מישהו שדיבר בחוצפה כלפי הרב, השיב הרב כי אכן היה אדם שהירבה להתחצף ולדבר בעזות פנים, אך הוא כבר נפטר.

הבהיר לו הגאון כי בבית דין של מעלה פסקו, שנשמתו של החצוף תתגלגל בגוף הכלב הזה, שיבוא בכל יום ליד בית הרב להתחנן לפניו שימחל לו.

יעץ לו הגאון שימחל לו באמת.

מחל לו הרב בכל ליבו, והכלב לא נראה עוד לעולם.

כגודל כוח הדיבור, כך גודל הזהירות הנדרשת בו!

לא רק בצדיקים גדולים רואים זאת, אלא גם בתינוקות של בית רבן שלא

ונבח הלך וילפד את קנת ואת בנתיה ויקרא לה נבח בשמו (במדבר לב, מב).

מה פשר השם "נובח"?

חז"ל אמרו (פסחים ק"ח ע"א), שכל המספר לשון הרע ראוי להשליכו לכלבים, שנאמר "לִפְלֶבֶת תִּשְׁלָכוּן אֹתוֹ" (שמות כב, ל), ומיד אחרי כן בסמוך נאמר: "לֹא תִשָּׂא שִׁמְעָה שָׂוְא" (שמות כג, א). וטעמו של דבר, שכל המספר לשון הרע נדמה ככלב המנבח וחורץ בלשונו.

עניין זה - אומר ה"חפץ חיים" זצ"ל - נרמז בפסוק "ויקרא לה נובח", שכן המילה "לה" היא ראשי התיבות של המילים לשון הרע, ללמדנו שכל המספר לשון הרע ראוי להשליכו לכלבים - נשמתו תתגלגל בגופו של כלב הנובח כל הזמן.

לפני יותר מארבעים שנה אירע דבר פלא:

אחד הרבנים בשכונת "זכרון משה" שבירושלים, ראה בכל בוקר כלב

וביראת שמים..."

משם הלכה המשפחה לשבות בביתם של הסבא והסבתא המתגוררים בצפון הארץ. בערב שבת נתן האב לחמיו את מפתחות הרכב שלו, לשמירה, ובמוצאי שבת, כאשר ביקש לקבלם בחזרה, הושיט לו חמיו מפתח אחר.

"מה זה?" - התפלא.

"אלו מפתחות הרכב החדש שלך" - השיב לו - "לי יש רכב גדול שכבר איני זקוק לו, ולך יש רכב שקטן על מידותיך. החלטתי שנחליף רכבים..."

כמה גדול כוח התפילה של הילד הקטן, שכולו קדוש וטהור.

הדברים נכונים גם במקרים הפוכים, כאשר גדולי ישראל הוציאו מפייהם אזהרות והתריעו בעוברי עבירה.

חכמים אינם מקללים, אבל אדם שעובר על מצוות התורה וממרה דברי חכמים נענש באופן חמור ביותר. רבי אלחנן וסרמן זצ"ל נעקד על ידי

טעמו טעם חטא, ופיהם טהור וקדוש:

משפחה מבני ברק בת תשעה נפשות רצתה לנסוע למירון בל"ג בעומר. הרכב היה קטן, חמישה מקומות בלבד. מה עושים? שכן שנסע גם הוא הסכים לצרף את אחד הילדים, אבל השאר נדחסו וישבו בצפיפות גדולה בכל הנסיעה הארוכה.

בדרך הכין אותם האב לקראת התפילה על הציון, ואמר: "אנחנו נוסעים כעת לרבי שמעון בר יוחאי. כל תפילה שתבקשו מעומק הלב - תתקבל".

הוא לא חשב שגם הילד הקטן בן השלוש שומע את דבריו ומפנים את המסר...

כשיצאו מן הקבר שאל האב את הילד הקטן: "על מה התפללת, צדיק?" והילד השיב בתמימות: "בקשתי מה' שיביא לאבא שלי אוטו גדול, שיהיה מקום לכולם ולא נצטרך להצטופף כל כך..."

"על זה התפללת?" - וחיך - "נו, נו. ואני חשבתי שתתפלל שתגדל בתורה

הוא הצליח לחמוק פנימה, שניה אחת בטרם התפרצו הבריונים הללו בחמת זעם להיכל בית המדרש, שבו ישבו בשלווה כשלוש מאות בחורים ועסקו בדברי תורה. "איפה הוא?...!" צווחו בזעם.

ניסו להרגיע אותם, אבל הם המשיכו להשתולל ולהפוך שולחנות וספסלים.

בדיוק באותו רגע נראתה דמותו האצילית של הגאון ראש הישיבה בפתח בית המדרש. הוא פנה אל פורקי העול הללו והורה להם בתקיפות גדולה לצאת ולחדול ממעשי הוונדליזם שלהם.

אחד הפוחזים הללו העז פניו, ניגש בחוצפה אל ראש הישיבה וניסה להכותו.

"בלי ידיים..." אמר הרב.

הנאצים הארורים על קידוש שמו יתברך. הוא היה תלמידו המובהק של מרן ה"חפץ חיים" זצ"ל. איש הוד, גאון וקדוש. רבי אלחנן הקים את ישיבת ברנוביץ, ומאות תלמידיה שמו בצמא את דבריו.

ביום הפורים ישבו בהיכל הישיבה שלוש מאות התלמידים ולמדו. אחד הבחורים יצא מן הישיבה, ופגש בחוץ חבורת ריקים ופוחזים שלמדו אצל הגויים ועשו כמעשיהם.

הבחור מצא לנכון להזכיר להם: "יהודים! היזהרו בכבודכם ושמרו על יהדותכם!"

הפרחחים רתחו מזעם והחלו לרדוף אחריו כשהם קוראים לעברו: "את כל עצמותיך נפרק!"

הבחור נבהל וברח לעבר בניין הישיבה, כשהבריונים אחריו.

להצלחת
מיכאל בן דורית

שתי מילים של קדוש עליון - "בלי ידיים" - ותו לא!

בסופו של דבר, מאימת הרב עזבו כולם את המקום.

בית המקדש השני חרב מפני שנאת חנם, לשון הרע, רכילות, והוא יבנה בתיקון החטאים הללו, כשניזהר בדיבורינו, וכאשר נשמור את קדושת הפה וטהרתו.

חלפו ימים אחדים - ותהום כל העיר. אותו בחור חצוף קם בבוקר כששתי ידיו משותקות לחלוטין, וכך נותר עד סוף ימיו!

ברכת השלום

רבינו עובדיה מברטנורא מביא מאבות דרבי נתן (פרק יב) תיאור, כיצד השכין אהרון שלום בין איש לרעהו:

"כשהיה רואה שני בני אדם מתקוטטים, היה הולך לכל אחד מהם שלא מדעת חבירו, ואומר לו: 'ראה חברך איך הוא מתחרט ומכה את עצמו על שחטא לך, והוא אמר לי שאבוא אליך שתמחל לו', ומתוך כך כשהיו פוגעים זה בזה היו מנשקים זה את זה".

כאשר שמע אהרון על קטטה בין יהודים, היה משנה מפני דרכי שלום

ויעל אהרן הפנה אל הר הקר על פי ה' וימת שם בשנת הארבעים לצאת בני ישראל מארץ מצרים בחדש החמישי באחד לחדש (במדבר לג, לה).

התורה לא פירטה לנו במפורש את תאריך פטירתו של אף אחד מאבות האומה, רק תאריך פטירתו של אהרון הכהן, ראש חודש אב, נכתב במפורש.

מה המיוחד בו?

על אהרון הכהן נאמר (אבות א, יב) שהיה "אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה".

אהרון הכהן אישה אל בעלה.

והולך לשני היריבים ומספר לכל אחד על החרטה הרבה של יריבו, וכך השכין שלום בין הניצים.

בהשכנת השלום והאחוה הועיל אהרון לכלל ישראל כולו, כי כאשר שורר שלום שוררת ברכה, כפי שאומרת המשנה (עוקצין ג, יב): "אמר רבי שמעון בן חלפתא, לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום".

וכאשר שמע על בעל ואישה ששררה ביניהם מריבה עד שרצה הבעל לגרש את אשתו, היה הולך אל הבעל ואומר לו: "בשביל שאני שומע שנתגרית [התקוטטת] עם אשתך, אם אתה מגרש אותה, ספק תמצא כמותה, ספק לא תמצא כמותה..." וכך החזיר את הנשים לבעליהן, ולאחר מכן כאשר נולד לזוגות אלו בן, היו קוראים את שמו אהרון.

אהרון הכהן היה הכלי של עם ישראל להחזקת השלום, הוא הצליח להסיר את המחיצות שהיו בין איש לאשתו, בין שכן לשכנו ובין אדם לחברו.

ומספרים חז"ל, שכאשר נפטר אהרון הכהן, הלכו אחרי מיטתו שמונים אלף ילדים שנקראו בשם אהרון, שנולדו מההחזרה שהחזיר

פעמים רבות נוצרות בין איש לרעהו מחיצות הנובעות מדמיונו

לרפואת

תקוה בת רחל רוחאם

שלום ורעות, וכך, במידה כנגד מידה, נזכה להסיר את המחיצה הנוראה המפסיקה בינינו לבין בוראנו, ונזכה לראות בגאולה השלימה.

לכן הזכירה התורה את תאריך פטירתו של אהרון, ללמדנו שמיד כאשר נכנס חודש אב, מוטל עלינו לרדוף שלום ולאהוב שלום, לשמוח במעלות ובהצלחות חברינו, ועל ידי כך נזכה שתתרבה השמחה בחודש זה בגאולה השלימה.

של האדם. האדם מדמה בנפשו כי פלוני גרם לו כך, או התכוון לעשות לו כך וכך, ולכן הוא מתרחק ממנו ומעמיד מחיצות שנאה ביניהם.

ואליבא דאמת ייתכן כי לא היתה בליבו של חברו כוונה רעה, ואדרבה רצה להועיל, אך מחיצות אלו מפרידות בין בני האדם.

אהרון הכהן היה דואג להסיר מחיצות אלו בכל יום ויום.

מיום שחרב בית המקדש, מפסיקה חומת ברזל בין ישראל לאביהם שבשמים (ברכות לב ע"ב), והעבודה המוטלת עלינו היא להסיר את המחיצות המפרידות והמבדילות בינינו, להרבות באהבה, אחווה,

בחז"ל (ילקוט"ש רמז תשפו) מתוארת פטירתו של אהרון:

משה רבינו ליווה את אהרון הכהן ואת אלעזר בנו, וכיון שהגיעו להר

השיעור השבועי

של מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ימי המישי

ימי שלישי

ביאורים נפלאים על פרשת השבוע

שיעור מוסר

בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים

orhachaim.co.il

ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000 שלוחה 9

מיד לאחר פטירת אהרון נאמר:
 "וַיִּשְׁמַע הַכֹּהֲנִים" (במדבר כא, א)

עם ישראל היו בתוך ענני כבוד,
 הגויים לא יכלו לראותם, אם כן
 כיצד שמע הכנעני?

רש"י מבאר: "שמע שמת אהרון
 ונסתלקו ענני כבוד". עם פטירתו
 של אהרון הסתלק הענן שסוכך על
 עם ישראל, ונתגלו ישראל על ידי
 פטירתו. וכשנפטרה מרים נסתלקה
 הבאר.

משה רבינו התפלל לקב"ה, והועילה
 תפילתו וחזרו ענני הכבוד וגם בארה
 של מרים, נמצא שבזכות משה זכו
 לכל העניינים.

באיזו זכות זכה שעל ידו קיבלו גם
 את המן גם את ענני הכבוד וגם את
 בארה של מרים?

בזכות אמונתו האיתנה!

האות א' היא הראשונה - מי שיש
 לו מעל הכל אמונה, זוכה להמשיך
 לאות ב' - ברכה. על ידי האמונה
 זוכה האדם לשפע ברכות.

ההר, נפתח ההר כמערה והם נכנסו,
 וראו נר דלוק ומיטה מוצעת, משה
 פשט את בגדי אהרון והלבישם
 לאלעזר בנו, ובכך התמנה אלעזר
 לכהן גדול, ואהרון שכב על המיטה
 ואמר "שמע ישראל", והקב"ה
 כביכול, נשקו ונטל את נשמתו.

משה רבינו ראה פלא זה - מיתה ללא
 חולאים וללא ייסורים - והתאוה
 שגם הוא יזכה למות בנשיקה, ואכן
 זכה אף הוא לכך.

כאשר ראו ישראל את משה ואלעזר
 לבוש הבגדים יורדים מההר, לא
 האמינו שמלאך המוות שלט
 באהרון, שעמד כנגד המלאך ועצר
 את המגפה. הם חשדו במשה רבינו
 שהרג את אהרון ונתן את הכהונה
 לבנו... ואז עמד משה וביקש מה'
 רחמים.

מה עשה הקב"ה? פתח את המערה
 ומלאכי השרת הראו לישראל את
 מיטתו של אהרון הכהן, ורק אז
 האמינו שהקב"ה לקח את נשמתו.

מסעות החיים

עליו לנדוד לדירה אחרת.

אך על האדם לדעת שזה לא בגלל ה'בוס' או בגלל השכן, אלא הכל מכוון מאיתו יתברך.

כל מסע שאדם נוסע, כל טלטול שעליו לעבור, הוא בשל רצונו יתברך.

כך גם היה בכל מסעותיהם ונדודיהם של בני ישראל במדבר, "על פי ה' יִחַנו וְעַל פִּי ה' יִסְעוּ" (במדבר ט, כג), כך גזרה חכמתו יתברך.

הנסיעות והטלטולים הללו, יש להם מטרה ברורה. הצער שהאדם מצטער בעת שעליו לנדוד, מכוון לכפרת עוונות, הן על מה שחטא בגלגול זה, ולעיתים על עוונות שחטא בגלגולים קודמים. הכל בא במדויק לצורך האדם, ואין כאן כל 'מקרה'. כל צער שאדם מצטער כאן בעולם, אינו אלא לטובתו ולתועלתו.

וַיִּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִרְעַמְסִס וַיִּחַנו בְּסִפְתָּ (במדבר לג, ה).

בפרשתנו מוזכרים כל מסעותיהם וחניותיהם של בני ישראל במדבר, וביאר ה"בעל שם טוב" הקדוש כי הסיבה שבשלה ראתה התורה לציין את סדר המסעות היתה, ללמדנו על מסעות החיים שכולנו עוברים:

לכל אדם יש מסע חיים משלו, הרצוף בעליות ומורדות. לעיתים הוא נוסע ולעיתים חונה, לעיתים תנאי הדרך משופרים - ולעיתים, קשים ומרים.

הנה, יהודי מוצא עבודה. הוא עובד שם מספר חודשים, ופתאום מפטרים אותו ועליו לחפש עבודה אחרת. הוא בוודאי כועס על ה'בוס' שפיטרו, ומלא עליו טרוניות.

אדם גר בבית מסוים, בו מתגורר שכן שעושה לו צרות, עד שהוא נאלץ לחפש מקום מגורים אחר. הפעם הוא כועס על השכן, שבעטי

הנביא בהר הכרמל, שמסר נפשו למען שמו יתברך, כאשר עמד מול ארבע מאות נביאי הבעל והוכיח להם כי ה' הוא האלוקים.

כך גם "וַיִּדְלֹת רֹאשֶׁךְ", המצוות הקטנות שיעשה האדם בסוף הגלות, ייחשבו לו "כְּאַרְגָּמָן", כמו מסירות נפשו של דניאל איש חמודות הלבוש בגדי ארגמן, שהושלך לגוב האריות וניצל עקב מסירות נפשו לקיום המצוות (שיר השירים רבה ז, יא).

שמעתי פעם ממורנו ורבנו גאון עוזנו, אביר הרועים רבנו עובדיה יוסף צוק"ל, שהסביר מדוע באמת בסוף הגלות, כאשר יהודי יקיים אפילו מצוות קלות, ייחשב לו הדבר כמו מעשיהם של אליהו ודניאל.

אגב כך, האר"י הקדוש אומר כי בסוף הגלות, סמוך לגאולה, יהיה לבני אדם צער בקיום המצוות. אדם שירצה לקיים מצוה כתיקונה, יצטרך להתאמץ התאמצות יתירה. אבל אם יעמוד בניסיון הקשה ויקיים את התורה ומצוותיה, הקב"ה יחשיב את מעשיו כמעשהו של אליהו בהר הכרמל, אשר הראה לעם ישראל כולו כי ה' הוא האלוקים.

דבר זה נרמז בפסוק משיר השירים (ז, ו): "רֹאשֶׁךְ עָלֶיךָ כְּכֶרְמֶל וַיִּדְלֹת רֹאשֶׁךְ כְּאַרְגָּמָן":

"רֹאשֶׁךְ" הוא מלשון עני ורש. הרשים שבכלל ישראל, אלו החלשים העוסקים במצוות בסוף הגלות מתוך מאמץ וקושי, ייחשב להם הדבר כמעשהו של אליהו

והמשייל על כך משל:

מלך אחד היתה לו אשה משכלת, יפה כלבנה וברה כחמה, פקחית ונבונה. כל עיצה שלה היתה קולעת אל המטרה, ומאוד אהבה המלך, עד שלא היה עושה כל מעשה בלי לשמוע את עצתה.

והנה קינאו בה אנשי בליעל, והעלילו עליה עלילות כזב, כאילו היא קשרה קשר להדיח את המלך ולרשת את מקומו.

המלכה הועמדה למשפט ועדי שקר הגיעו כדי להעיד עליה שקר, עד שנגזרו עליה שנות מאסר מרובות.

אותה מלכה, בהיותה על כס המלוכה, זכתה שכל השרים והרוזנים היו מעטירים עליה מתנות יקרות, כדי שתמליץ עליהם בפני

המלך, ועתה, כאשר הושלכה לבית האסורים, שכחו כולם מכל הטובות שפעלה למענם...

רק אחד מפקידי המלך הגבוהים, זכר את חסדה של המלכה כל השנים, וכאשר שמע שהושלכה לבית הסוהר יחד עם כל האסירים האחרים, לא נח ולא שקט, ודאג שיעבירו אותה לחדר מכובד, בתנאים נוחים. הוא שלח לה מיטה נוחה וכלי מיטה טובים, ודאג שתקבל מאכלים ערבים לחך.

המלכה התעניינה לדעת מי דואג לה כל כך וסיפרו לה כי פקיד פלוני משלם שוחד רב לסוהרים, כדי שידאגו לכך שתנאי המאסר של המלכה יהיו נוחים.

כמובן שהמלכה שמחה מאוד שיש עוד מי שזוכר לה את חסדה הרב.

לעילוי נשמת
ציפורה בת שרה ז"ל

שעושה מצוות ומעשים טובים, השכינה הקדושה זוכרת אותו לטובה, וכאשר מלכו של עולם, יחזיר עטרה ליושנה ויבנה את בית מקדשנו ותפארתנו, ייזכר אותו אדם שדאג לכבוד השכינה, לטובה ולברכה.

צריך כל אחד לדעת, כי כאשר הוא עושה רצונו יתברך, גם אם זה נראה קשה ומעיק ולעיתים גורם צער וסבל, סוף הכבוד לבוא והכל נעשה לתועלת האדם - בעולם הזה ובעולם בא!

לימים התגלה למלך כי כל העדויות נגד המלכה היו שקר וכזב, וכי מדובר היה בעלילת שווא שהעלילו אנשים בני בליעל, ובית המשפט הורה לשחרר את המלכה ולהשיבה לכם המלוכה.

בשובה למעמדה הראשון, זכרה המלכה את החסד הרב שגמל איתה אותו פקיד, והיא ביקשה מהמלך כי ישיב לו כגמולו הטוב וירומם אותו על כל שרי הממלכה.

כך גם בימי עוניה של שכינת עוזנו, כאשר 'שכינתא בגלותא', כל יהודי

השיעור השבועי

של מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ימי המישי

ימי שלישי

ביאורים נפלאים על פרשת השבוע

שיעור מוסר

בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים

orhachaim.co.il

ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000 שלוחה 9

הכל טוב

את אוהליהם במדבר, עלה פתאום הענן, ונתבקשו כולם לפרק את האוהלים ולארוז את החפצים.

נתאר לעצמנו בן אדם שהיה צריך לעבור דירה עשרים פעמים במשך שלושים ושמונה שנות נישואיו... וכי לא היה משווע וזועק: "די! ריבוננו של עולם! מספיק. אינני יכול יותר!..."?

ובני ישראל נוסעים וחונים, נוסעים וחונים, ועל אף כל זאת, הם לא באו בטרוניה כלל!

לא באו בטענה של "קשה לנו המסע הארוך הזה", ולא התלוננו ש"אי-הוודאות מפריעה לנו כל כך..."

ה"אור החיים" הקדוש אומר, שעם ישראל כולו קיבל את רצון הבורא בשמחה ובאהבה, בסבר פנים יפות.

בני ישראל היו חדורים באמונה תמימה בבורא עולם, דבוקים בו, ומשום כך קיבלו את רצון ה' באהבה ובשמחה. "על פי ה' יסעו

אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאתם (במדבר לג, א).

ארבעים ושניים מסעות נסעו עם ישראל, נסעו ובאו, חנו ושוב קמו ונסעו.

עם ישראל צעדו במדבר, לא צעדת שלושת הימים ולא צעדת השבוע, אלא צעדה שנמשכה ארבעים שנה!

בכל שנות המסע הארוכות האלו, "על פי ה' יחנו, ועל פי ה' יסעו". הם לא ידעו מראש מתי יעצרו ויחנו, לא ידעו כמה זמן תימשך החנייה, וגם לא ידעו מתי יהיה עליהם לקום ולנסוע.

זה לא היה קל בכלל.

היו חניות שנמשכו שנה שלימה. בני ישראל התמקמו להם וכבר התרגלו למקום שבו יישבו, ופתאום, בהתראה קצרה, הוצרכו לקום וללכת. לעיתים היו חונים במקום עשרים וארבע שעות, ובמקרים אחרים מיד לאחר שסיימו לנטוע

פְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל פִּי ה' יִחַנו" (במדבר ט, יח) - בלא אֹמֶר ודברים.

"הַשִּׁלָּךְ עַל ה' יִהְיֶה וְהוּא יְכַלְכֶּלְךָ" (תהלים נה, כג). כאשר אדם "משליך" את עצמו על הבורא יתברך, ומאמין בו בכל ליבו - הריהו זוכה להרגיש הרגשה עילאית!

עוונות, הן על מה שחטא בגלגול זה, ולעיתים על עוונות שחטא בגלגולים קודמים. הכל בא במדויק לצורך האדם, ואין כאן כל 'מקרה'. כל צער שאדם מצטער כאן בעולם, אינו אלא לטובתו ולתועלתו.

ראיתי בגליון "באר הפרשה" של המגיד מישרים רבי אלימלך בידרמן שליט"א, שהביא מעשה מופלא של השגחה פרטית שאירע לא מזמן:

המעשה התרחש בעיר לונדון שבאנגליה, בשכונת "גולדס גרין". יהודי אחד התגורר בשכונת עם גוי באותו בניין, והיו ביניהם יחסי שכנות טובים וקשרי ידידות אמיצים.

הגוי היה מכבד את שכנו היהודי וכל פעם שנצרכו ל"גוי של שבת"

הוא חש את עצמו בידיים של בורא עולם, וכשנמצאים בידיים כאלו - אין דאגות, הכל טוב!

בכל מסעותיהם ונדודיהם של בני ישראל במדבר, "עַל פִּי ה' יִחַנו וְעַל פִּי ה' יִסְעו" (במדבר ט, כג), כך גזרה חכמתו יתברך. הנסיעות והטלטולים הללו, יש להם מטרה ברורה. הצער שהאדם מצטער בעת שעליו לנדוד, מכוון לכפרת

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה
זיווג הגון, רפואה שלימה
או להבדיל, לעילוי נשמה
לפרטים: 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

שיעשה עבורם מלאכה כלשהי בשבת, היה רץ לעשותה.

גוי זה נצטווה על ידי בעל הדירה לפנות את הדירה עד יום חמישי באותו שבוע. ניסה הגוי לחפש לעצמו דירה חילופית ולא מצא. כיון שכך, יצא בעל הבית מגדרו והתיר לו לשהות בדירתו עוד כמה ימים ספורים.

בערב שבת דפק הגוי על דלתו של היהודי ובישרו שקיבל הארכה מבעל הבית, ובשבת זו עדיין ישהה בביתו, ובזאת הוא מודיע לו שאם יזדקק לו כ"גוי של שבת" לדברים שאסור ליהודי לעשותם ולגוי מותר - עדיין הוא עומד לשרותו, בכל שעה משעות היממה.

והנה, יהודי זה הינו דייקן גדול ומקפיד על עתיו ורגעיו, ועל כן נוהג הוא מעודו להתפלל בערב שבת קודש במניין המוקדם שבזמן "פלג המנחה" [שעה ורבע לפני צאת הכוכבים (לדעת השו"ע) או לפני השקיעה (לדעת הגר"א)], כי שקיעת החמה שם חלה בסביבות

השעה תשע, והמתפללים ערבית אחר צאת הכוכבים מקדשים על היין בשעת לילה מאוחרת, דבר הקשה עליו ועל בני ביתו.

אחרי התפילה במניין המוקדם, היה היהודי בא לביתו, מקדש על היין, אוכל עם בני ביתו את הסעודה, ומיד בסיומה היה הולך לישון מוקדם בשל עייפותו הרבה (ביום שישי עובדים

שם רגיל, ואדרבה, העבודה רבה יותר, כי בסוף השבוע הגויים עורכים את קניותיהם), וקם מוקדם לתפילת שחרית בנץ החמה.

באותו שבוע, מחמת עיכובים שונים, יצא לו לאחר את זמן תפילתו בערב שבת, ולהתפלל במניין השני שאחר צאת הכוכבים, והיה אותו יהודי עומד ותמה על עצמו: 'מה אירע עימי, הרי מטבעי הנני מסודר מאוד? אך מה בידי לעשות כעת, וכי אפשר להזיז את השעון או לחילופין את השמש ושקיעתה?!...!'

משהגיע הבית אחר כל בזבזי הזמן, מיהרו בני הבית והחלו באמירת 'שלום עליכם' ושאר זמירות

ופזמונים, קידוש, דגים ובשר וכל
מטעמים...

וכאן אירע הנס והפלא: באמצע
הסעודה, ריח שריפה החל מתפשט
בחלל הבית. היהודי ושאר בני הבית
נבהלו ונחרדו עד עמקי נשמתם
ומיהרו לחפש אחר מקור הריח.
נכנסו למטבח וגילו כי פלטת השבת
עולה באש, וגם הארונות הסמוכים
לה כבר החלו לבעור.

היהודי עמד נבוך, לא ידע מה
לעשות. לכבות בעצמו ידע שאסור,
כי אין זה מצב של סכנה.

כחץ מקשת רץ לבית שכנו הנוכרי -
שמשום מה בא להודיעו בערב שבת
שאם יצטרך לו יקרא לו ויעזרהו
- הכה בכל כוחו על דלת דירתו,
עד שקם הגוי ממיטתו, נכנס לבית
היהודי ותוך דקות אחדות כיבה את

האש הגדולה!

ומכאן ילמד כל אדם להאמין בכל
עת כי הכל בחשבון משמים, לטובה
ולברכה.

הנה, יהודי זה לא הבין מה פשר
ה'עיכובים' שבאו עליו, ובסופו של
דבר ראה בעליל שהכל היה בכדי
להציל את נפשו ונפשות בני ביתו.

זוהי ההסתכלות הנכונה שאדם
צריך להסתכל על כל ניסיון או
משבר הפוקד אותו.

לא להישבר ממנו!

אדרבה, להבין שנתנו לו משמים
אפשרות להתרומם, לשאוב ניצוצי
קדושה, אם אך ישכיל לאסוף
כוחות ולהתגבר!

בכך הוא שואב את כל ניצוצי
הקדושה שהתפזרו ומבררם, כפי
שעשו בני ישראל במדבר.

המרכז העולמי לתודעה יהודית מוסדות אור החיים

ע"ש הקדוש רבנו חיים בן עטר זצוק"ל - בראשות הרה"ג ראובן אלבז שליט"א

למעלה מ-
10,555,000
שעות של לימוד תורה
בשנה!

להקדשת יום לימוד תורה
הנלמד ע"י מאות אברכים ובחורים
02-5000455

ניתן להקדיש את הלימוד לעילוי נשמה, לרפואה, לזיווג, להצלחה וכו'

רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים טל: 5000455 - 02 פקס: 5000502 - 02 orhachaim.org

לחסויות, להפצה, להנצחות
ולקבלת העלון

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: 02-5000455
נא לציין "עבור חוברת האור לחיים"

החוברת הודפסה על ידי התורמים והמסייעים הי"ו

לרפואת והצלחת: מיכל בת אסתר הי"ו, נטע בת ג'והנה הי"ו,
רמי בן חוה הי"ו, רמי בן אסתר הי"ו, תקוה בת רחל רוחאם הי"ו,
ראובן בן יעריה הי"ו, גרשון חי בן רחל הי"ו, דוד וראובן בני שרית הי"ו,
אילה בת שושנה הי"ו, ישראל בן רימה הי"ו, מאיר מאור בן חיה רבקה הי"ו
ולעילוי נשמת: ר' דוד בן איזה ז"ל, מרים בת זוהרה ז"ל,
מזל בת מרים ז"ל, אליעזר בן רגינה ז"ל, ר' יהודה בן עישה ז"ל,
רחל רוחאם ללה בת נרקיס ז"ל, תמר בת רגינה ז"ל, עופר בן ציונה ז"ל,
רחל בת נג'מה כוכבה ז"ל, לאה בת פנינה ז"ל, חיים בן חביבה ז"ל,
מרדכי צבי בן רגינה ז"ל, ר' יגאל בן מלכה ז"ל, יעקב בן ברטה ז"ל,
יהונתן בן מרים ז"ל, יוסף בן ציונה ז"ל, ר' יצחק בן נעמה ז"ל ת.נצ.ב.ה.